

Fitxa tècnica:

Martí i Viladamor, Francesc.

Noticia vniversal de Catalvña : en amor, seruicios y finezas, admirable, en agrauios, oprersiones y desprecios, svfrida, en constituciones, priuilegios y libertades, valerosa, en alteraciones, mouimientos y debates, discvlpada, en defensas, repulsas y euasiones, encogida, en Dios, razon y armas, prevenida, y siempre en su fidelidad, constante... [Barcelona? : s.n., 1640?]. [4], 208, [4] p.; 4º (20 cm)

[07 B-64/4/20-1](#)

Comentari:

Text que forma part de la literatura combativa –anomenada la *guerra dels papers*- que sorgí a Catalunya arran de l'esclat de la Guerra dels Segadors (1640-1652). En aquests escrits es volia legitimar la defensa i la lluita dels catalans i es féu per vies diverses, entre les quals, l'argument de la guerra justa o "defensiva". El factor religiós, de fet, hi jugà un paper important i alguns autors catalans denunciaren les crueltats comeses pels soldats felipistes, excessos perpetrats també en forma de crema d'imatges sagrades, d'esglésies i altres sacrilegis. En aquesta *Noticia Universal de de Cataluña*, l'autor no tan sols hi denuncià els "desafueros" de la soldadesca, com l'apunyament d'imatges santes i la destrucció d'hòsties consagrades, sinó que els acusava d'heretgia, atès que eren fets calculats i premeditats. Recordant que l'heretgia no era només una qüestió "mental" sinó també de fets, demanava la persecució i càstig dels perpetradors d'aquests actes horribles (Torres p. 155). Francesc Martí i Viladamor (1616-1689) fou un jurista i ferm partidari de la de la causa de la Generalitat en els fets revolucionaris de 1640, i participà activament en la batalla propagandística de les institucions catalanes amb escrits com aquest.

Altres autors, la majoria eclesiàstics, esgrimiren l'argument religiós en els seus textos en contra de l'ofensiva felipista. Un d'ells fou Gaspar Sala (1605-1670), que és l'autor del text *Epitome de los principios y progressos de las gverras de Catalvña en los años 1640. y 1641. y señalada vitoria de Monjuyque* amb el qual trobem relligada l'obra de Martí i Viladamor.

Justament, en ambdós escrits segons les diverses edicions, a més d'utilitzar-se l'argument religiós, també hi apareix la imatge de Santa Eulàlia, en un dels pocs gravats que il·lustra el llibre. El reaprofitament de les matrius de fusta d'estampes xilogràfiques en les il·lustracions dels llibres era habitual en la Catalunya de l'època. La patrona de Barcelona, amb la seva palma de màrtir, la creu en aspa, els escuts de la catedral de Barcelona i un d'eclesiàstic als costats, i amb una vista de la ciutat al fons, sembla protegir els catalans com a advocació identitària del cap i casal.

(CFF)